

**R. P. Sebast. Izquierdo Alcarazensis Soc. Iesv, svpremis
Inquisitionis Senatvs Censoris, Et Olim Complvti SS.
Theologiæ Professoris. Pharvs Scientiarvm**

Izquierdo, Sebastián

Lugduni, 1659

Quæst. 5. Qualiter ex pluribus ordinibus naturæ vnus, & idem co[m]poni
possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95620)

dependent per originem, & quodvis eorum ab al-
tero medio decreto cum eo connexo: quia de decre-
to efficaci tangente indiuisim prædicta extrema,
perinde ac de actione, quod ad rem attinet, philo-
sophandum est, vt constat. Quod autem dictum
est pro casu, quod eiusmodi extrema tangantur eā-
dem actione, aut eodem decreto: pariter venit di-
cendum pro casu, quo duabus actionibus, aut duo-
bus decretis mutuò inter se connexis tangantur, vt
fatis ex se notum est.

50 Mitto alios casus, qui excogitari possunt, & ab
vnoquoque per ea quæ diximus facile resoluentur.

QVÆSTIO V.

Qualiter ex pluribus ordini- bus natura vnus, & idem componi possit.

51 **B**atiam potest vnus ordo naturæ ex pluribus
excogitari compositus. Primò veluti mixtione
quâdam in eisdem entibus reperrâ. Secundò veluti
quâdam cōcatenatione reperrâ in entibus diuersis.
Priori modo erit ordo cōpositus ex pluribus in his
entibus A. B. C. D. si A. aut duobus, aut tribus, aut
quatuor generibus prioritatis, omni combinatione
facta, sit prius, quam B; & eisdem prorsus B. sit
prius: quam C, & C, quam D. Posteriori autē modo
erit ordo compositus ex pluribus in his entibus, A.
B. C. D. si A. vno prioritatis genere sit prius, quam
B & B. alio prius, quam C. & C. alio prius, quam
D. Igitur vtroque modo posse ex aliquibus vnus
ordo componi certū est, vt ex dicendis constabit.
Examinare tamen oportet, ex quibus, discutendo
per singulos. Agemus autem primū de primo; de-
inde vero de secundo compositionis genere; & in
vtroque imprimis de prioritate, & posterioritate
absolutâ à tertio; dicturi nonnihil ad calcem de
respectivâ ad illud.

Propositio 1.

52 Vnum ens esse prius alio, & hoc prius tertio,
& ita deinceps, tum duratione simul, & di-
gnitate; tum origine, & dignitate, tum inconnexio-
ne non mutuâ; & dignitate possibile est.

Est clarum: quia nihil verat esse perfectius, seu
dignius alio id quod aut duratione, aut non mu-
tua inconnexione prius eodem est. Et hoc rursus
esse perfectius, seu dignius tertio similiter se po-
stiorē, & ita deinceps. Vt est notissimum.

Propositio 2.

53 Vnum ens esse prius alio, & hoc tertio, & ita
deinceps prioritate inconnexionis non mutuæ, &
simul prioritate aut durationis, aut originis pos-
sibile est.

Hæc etiam propositio est certissima: quia eiuf-
modi prioritates sæpe in eisdem entibus, aut con-
iunguntur de facto, aut possunt coniungi, vt cun-
ctis satis, superque, si rem considerent, notum fiet.

Propositio 3.

54 Vnum ens esse prius alio, & hoc tertio, & ita

deinceps prioritate durationis, & simul prioritate
originis possibile est.

Hæc propositio non aded est certa vt præce-
dentes, loquendo, vt loquimur modò de prio-
ritate naturæ, quam in serie durationis partes dum-
taxat temporis, & aliz entitates, eis per essentiam
alligatæ habent: quia, quod per essentiam prius
est tempore, quam aliud, non videtur posse, in il-
lud influere; vt sit etiam prius origine, quam illud;
eo quod causa & effectus, eidem tempori correl-
pondere debent. Sed probatur nihilominus: quia
licet causa dans esse effectui in eadem mensurâ
temporis simul cum effectū esse debeat, conditio
tamen requisita, vt causa sit proximè potens cau-
sare effectum (quæ eo ipso, prius etiam est origine,
quàm effectus) in ipsâ eadem mensurâ temporis
non semper esse debet; sed vel in antecedente; vel
subsequente esse potest, iuxta doctrinam statutam
disp. 9. q. 5. *proposit.* 30. quo locus datur, vt idem
comparatione eiusdem, tum duratione, tum ori-
gine simul naturâ sit. Sic, dum mobile mouetur
localiter ab spacio A. ad spatium B. immediatum,
vt est conditio requisita habuisse illud præsentiam
in spatio A ad hoc, vt possit per motum produ-
cere præsentiam in spatio B; ita, & durasse illud sub
præsentia spatij A in in tempore immediatè ante-
cedente, vt producat in præsentia præsentiam spatij
B. quo fit, vt duratio eius in tempore antecedente
tanquam conditio quædam concurret ad produ-
ctionem præsentia spatij B (quam tempore præ-
senti suapte essentia affixam ponamus) atque ita
tali productione tum tempore, tum origine prior
naturâ sit. Sic etiam, vt intellectus sit hodie prox-
imè potens ad eliciendū actum fidei diuinæ, de du-
ratione Adami, præterita conditio requisita est,
existisse talem durationem; sub hypothesi saltem,
quod hodiè existat talis actus, atque ita illa tum
tempore, tum origine ipso actu fidei prior naturâ
est. De quo iterum redibit sermo q. 7.

Ex dictis colligitur, vnum ens posse esse prius 55
alio, & hoc tertio, & ita deinceps; tum omnibus
quatuor prioritatibus prædictis; tum tribus earum,
omni combinatione factâ. Agamus ergo iam de se-
cundo compositionis genere per cōcatenationem.

Propositio 4.

56 Ex serie dignitatis, & ex reliquis, non coalescit
vnus ordo naturæ concatenatione compositus,
qui simplicium retineat proprietates, quod ad
prius attinet, & posterius.

Nam in simplici quolibet naturæ ordine, quod
est prius priore, prius est etiam posteriore, vt
ostendimus q. 7. *proposit.* 2. Quod secus enit in
ordine composito ex ordine dignitatis, & reliquis,
si enim A. sit dignitate prius naturâ, quàm C. B. &
B. sit prius naturâ quàm aut duratione, aut ori-
gine; aut inconnexione non mutuâ; non mox
sequitur, A. prius esse, quàm C. Potest namque
naturâ esse posterius illo, vel simul cum illo, tum
dignitate, tum etiam, aut duratione; aut origine;
aut inconnexione, vt consideranti notū fiet. Tan-
tūdemque euenit, si A. prius naturâ sit quàm
B. aut duratione; aut origine, aut inconnexione
non mutuâ, & B. prius dignitate, quàm C.

Propositio 5.

Ordo naturæ concatenatione compositus ex 57
serie

serie originis, & ex serie connexionis perinde se habet, ac si esset vnus simplex ordo naturæ, quod ad prius attinet, & posterius.

Itaque, si A. prius naturâ est, quàm B. prioritate inconnexionis non mutatur, & B. prius naturâ est, quàm C. prioritate originis, absolute est dicendum, A. prius naturâ, quàm C. Quod si iterum C. prius naturâ, fuerit, quàm D. prioritate inconnexionis non mutatur, A, & B; priora quoque naturâ dicuntur absolute, quàm D, & ita pariter deinceps. Fundatur, autem propositionis veritas in similitudine horum duorum naturæ ordinum, exposita iam nobis *suprà quest. 2.* Et confirmari potest primo: quia A. in exemplo posito idem est prius naturâ, quàm B: quia B. dependet quoad esse ab A. ratione connexionis, & non è conuerso; sed etiam C. dependet quoad esse ab A. ratione originis simul, & connexionis; & non è conuerso: quia C. origine dependet à B, & B. connexione dependet ab A; non autem è contrà. Igitur A. prius naturâ est etiam, quàm ipsum C. similiterque potest argui ad probandum, A. ipsum prius naturâ esse, quàm D. Secundo, si C. connexione non mutatur penderet à B, quemadmodum B. ipsum penderet ab A: A. prius naturâ esset, quàm C. sine dubio prioritate mediata: sed dependentia per originem, quàm C. penderet à B. præstantior est in genere dependentiæ, quàm dependentia per connexionem: ergo in casu nostro potiori iure dicendum est, A. esse prius, quàm ipsum C. mediatè. Pari ratione, si C. penderet à B. connexione non mutatur; B. quidem sine controuersia prius esset, quàm D, quo etiam magis mediatè prius esset A: ergo dependente C. per originem non mutatur à B. potiori iure B, & A. dicenda sunt priora, quàm D. Tertiò C, & D. non se habent disparatè respectu A: quia ab illo mediatè dependent quoad esse; neque sunt priora, quàm A, ad quod nullo modo conducunt; neque simul sunt naturâ cum illo: quia nec habent mutuam dependentiam cum illo; nec sunt in eodem seriei gradu: ergo à fortiori sunt illo posteriora.

Itaque ex dictis duobus ordinibus concatenatione fit vnus, qui proprietates simplicium habet. Quo fit, vt in eo, quâ parte est ordo connexionis prioritas, & posterioritas naturæ impediri possit; quatenus in ordine connexionis impedibilis est, iuxta dicta *quest. 4. propos. 5.* licet, quâ parte est ordo originis impediri non possit: quia in eo non est impedibilis, iuxta dicta *in eadem quest. propos. 4.* Vnde multi casus excogitandi veniunt præter tactos ibi; qui tamen consentaneè ad doctrinam ibidem traditam ab vnoquoque resolui poterunt.

Propositio 6.

Ex serie durationis, & ex serie originis non coalescit vnus ordo naturæ concatenatione compositus perinde se habens, ac si esset simplex, quod ad prius attinet, & posterius.

Quia in omni serie simplici naturæ, ex vnâ parte, quod est prius priori, & posteriori debet esse prius. Ex aliâ verò, idem se ipso prius esse non potest, vt *infra quest. 7. propos. 2. & 4.* ostendimus. Hæc autem duo in ordine naturæ concatenatione composito ex serie durationis, & ex serie originis semper stare non possunt: quia cum possit esse in serie durationis prius naturâ altero, id quod eodem in serie originis est posterius naturâ, vt *in eadem quest. propos. 5.* videbimus. Casu, quod A. sit prius duratione, quàm B. & B. prius origine,

quàm C. si C. vice versâ sit, vt potest prius duratione, quàm B, & B. prius origine, quàm A; fiet vtrique, vt vel A. non sit prius, quàm C; neque C. prius quàm A, vt postulat ordo concatenatione compositus; vel si est, aut A. erit prius remotè se ipso, aut cum sit prius priore, nempe ipso C. non erit prius posteriore, nempe se ipso, quod vtrumque simplici ordini naturæ repugnat. Ordo igitur naturæ concatenatione compositus ex serie durationis, & serie originis coalescere nequit perinde se habens, ac si esset simplex, quod ad prius attinet, & posterius, vt *propositio fert.*

Propositio 7.

Ex serie durationis, & ex serie connexionis non coalescit vnus ordo naturæ concatenatione compositus perinde se habens, ac si esset simplex, quod ad prius attinet, & posterius.

Hæc propositio eodem modo, ac præcedens probanda venit: quia sicut in serie durationis potest esse prius naturâ altero id, quod eodem in serie originis posterius est; ita quoque in serie durationis potest esse prius naturâ altero id, quod eodem est posterius in serie connexionis, vt *q. 7. propos. 5. iam citatâ* ostendimus: ergo sicut in primo probatio præcedentis propositionis fundata est; ita in secundo fundati ab vnoquoque potest probatio præsentis.

Et hæc de vtraque compositione vnus ordinis naturæ ex pluribus, quod attinet ad prioritatem, posterioritatemque absolutam à tertio. Iam verò, quod ad prioritatem, posterioritatemque respectiuam ad tertium attinet, dico vno verbo, eodem modo de illâ philosophandum esse in quouis ordine naturæ qualibet ratione composito; atque in ordine naturæ simplici. Quoniam, si A. B. C. D. serie quâdam continuâ semel ponantur ordinata, quocumque demum modo talis series concipiatur composita ex pluribus, semper B. prius erit, quàm C. respectu A, & C. prius erit, quàm D. quia B. propinquius est ad A, quàm C. & C. propinquius, quàm D. in tali serie.

Ex dictis autem de compositione vnus ordinis naturæ, ex pluribus, facile quisque potest colligere: quid sit dicendum de compositione vnus ordinis accidentis ex pluribus, discurrendo per omnia genera ordinum accidentis; vt discursimus per omnia ordinum naturæ. Quem propterea discursum vniciusque, ne hîc diutius immoremur, faciendum remittimus.

QVÆSTIO VI.

Virum prioritas, & posterioritas ad seriem connexionis pertinens, non solum in connexione Metaphysicâ, sed etiam in Physicâ, & morali fundari possit?

Quod fundetur in connexione Metaphysicâ, & quâ ratione *quest. 2.* statutum, & explicatum est. Nunc autem pro resolutione supponimus ex dictis *disp. 14.* id cum alio esse connexum metaphysicè, quod nulla potentia potest sine illo esse. Physicè autem, quod naturaliter, & circa miraculum